

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Výbor pre hospodárske a menové veci

2007/0196(COD)

7.2.2008

NÁVRH STANOVISKA

Výboru pre hospodárske a menové veci

pre Výbor pre priemysel, výskum a energetiku

k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/55/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom
(KOM(2007)0529 – C6-0317/2007 – 2007/0196(COD))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Bernhard Rapkay

PA_Legam

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

1. Kontext

Úroveň hospodárskej súťaže a integrácie trhov v plynárenskom odvetví, ktorá sa doposiaľ dosiahla v rámci prvého a druhého balíka opatrení pre vnútorný trh s energiou, nemôže byť ešte uspokojivá. Preto by bola nanajvýš vítaná ďalšia úprava vo forme práve predkladaného tretieho balíka opatrení pre vnútorný trh s energiou. Hoci prevláda veľká zhoda, pokiaľ ide o ciele stanovené v návrhu Komisie, zvolené nástroje však vyvolávajú otázky.

2. Ustanovenia týkajúce sa oddelenia

V návrhu Komisie a v politických diskusiách vo všeobecnosti dominuje otázka oddeleného vlastníctva (ownership unbundling). Tomuto opatreniu sa prisudzujú značné pozitívne účinky, ktoré ďaleko presahujú hľadiská nediskriminačného prístupu k trhu. Európske prenosové siete však predstavujú prirodzený monopol, čo by nezmenil ani iný vlastník pôsobiaci v oblasti výroby a odbytu. Podstatne účinnejším nástrojom je tu správna miera regulácie. Okrem toho by sa oddelené vlastníctvo pre prevádzkovateľov prepravnej sústavy fakticky rovnalo vyvlastneniu, čo prinajmenšom v niektorých členských štátoch spôsobuje značné ústavnoprávne problémy a všeobecne nastoľuje otázku primeranosti prostriedkov. Dôsledkom by boli dlhoročné právne spory, ktoré by mali obrovský dosah na investičné správanie dotknutých podnikov a na bezpečnosť dodávok. Otázne je tiež, či by opatrenia oddeleného vlastníctva mali skutočne také účinky v oblasti integrácie trhov a podpory hospodárskej súťaže, aké Komisia očakáva.

Ako ďalšiu, druhoradú alternatívu Komisia navrhuje ustanoviť „nezávislého prevádzkovateľa systému“, čo by však bolo menej realizovateľné riešenie.

Na základe týchto úvah možno privítať, že niektoré členské štáty vypracovali model, ktorý usiluje o efektívne a účinné oddelenie prevádzkovateľov sústavy prísnejším oddelením z hľadiska práva obchodných spoločností. Tento model by sa mal podrobiť preskúmaniu s otvoreným koncom, musí však v každom prípade jasne presahovať rámec súčasného modelu oddelovania z hľadiska práva obchodných spoločností.

3. Regulačný rámec

Vo všeobecnosti má inteligentná štruktúra regulačného rámca pri vytváraní funkčného integrovaného vnútorného trhu s energiou zásadný význam, ktorý značne presahuje rámec oddeleného vlastníctva. V návrhu Komisie sa preto otázke regulácie venujú tiež rozsiahle ustanovenia, ale otázka vymedzenia právomocí medzi rôznymi regulačnými subjektmi zostáva nezodpovedaná.

- Predovšetkým Agentúra pre spoluprácu energetických regulátorov, ktorá má iba poradnú právomoc, asi nebude môcť v tejto forme plniť svoju úlohu spočívajúcu v premostení existujúcej „regulačnej medzery“, najmä v oblasti prepojení. Mala by sa veľmi jasne definovať oblasť, v ktorej má agentúra právomoc vydávať záväzné rozhodnutia. Podobne ako vnútroštátne regulačné orgány by mala byť takisto nezávislá od hospodárskych a politických záujmov, čo by malo platiť aj vo vzťahu ku Komisii. Zo širokých právomocí však vyplýva, že agentúra by sa mala v rozsiahlejšej miere zodpovedať voči Parlamentu a Rade ministrov.
- Návrh Komisie posilňuje nezávislosť a právomoci vnútroštátnych regulačných orgánov, čo možno privítať. Existuje však naliehavá potreba ďalšej harmonizácie v tejto oblasti.

- Úloha európskej siete prevádzkovateľov prepravných sústav by sa vo vzťahu k agentúre nemala zveličovať, v každom prípade by sa jej právomoci v oblasti regulácie mali obmedzovať na vytváranie technických kódov a malo by sa zabrániť všetkým odkazom na akúkoľvek formu „akejsi samoregulácie“.
- Napokon tu je otázka, akú úlohu by mala Komisia plniť v budúcom regulačnom rámci. Návrh smernice, ktorý Komisia vypracovala, predpokladá, že sa jej zveria rozsiahle právomoci na základe skutočnosti, že v rámci postupu komitológie bude mať právomoc vydávať usmernenia. Napriek plánovanému uplatňovaniu regulačného postupu s kontrolou však z pohľadu Parlamentu vyvstáva v tejto súvislosti otázka, či skutočne možno ponechať iba na Komisiu, aby vydávala usmernenia napríklad o *rozsahu* spolupráce medzi regulačnými orgánmi (článok 24 d ods. 4). Aj iné usmernenia by mohli zasahovať do dôležitých regulačných oblastí tejto smernice a preto by mali byť v čo možno najväčšej miere definované už v samotnom texte smernice, a tým podliehať spolurozhodovaciemu postupu.

4. Poznámky k postupu

Z dôvodu nedostatočného časového priestoru nie je možné v súčasnej fáze tohto návrhu zaujať stanovisko k vecne predloženým pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom, najmä pokiaľ ide o otázku týkajúcu sa ustanovení o oddelení. Príslušné návrhy k alternatívnemu modelu preto spravodajca preloží neskôr.

POZMEŇUJÚCE A DOPLŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre hospodárske a menové veci vyzýva Výbor pre priemysel, výskum a energetiku, aby ako gestorský výbor zaradil do svojej správy tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

Text predložený Komisiou	Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Európskeho parlamentu
Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1	
ODÔVODNENIE 7	
<p>(7) Iba odstránenie inherentného stimulu pre vertikálne integrované spoločnosti týkajúceho sa diskriminácie konkurentov, pokiaľ ide o prístup k sieti a investície, môže zabezpečiť efektívne oddelenie. Oddelenie vlastníctva, čo znamená, že vlastník siete je vymenovaný za prevádzkovateľa siete a je nezávislý od akýchkoľvek záujmov týkajúcich sa dodávky alebo ťažby, je jednoznačne</p>	<p>(7) Iba odstránenie inherentného stimulu pre vertikálne integrované spoločnosti týkajúceho sa diskriminácie konkurentov, pokiaľ ide o prístup k sieti a investície, môže zabezpečiť efektívne oddelenie. Oddelenie vlastníctva, čo znamená, že vlastník siete je vymenovaný za prevádzkovateľa siete a je nezávislý od akýchkoľvek záujmov týkajúcich sa dodávky alebo ťažby, je efektívnejší</p>

najefektívnejší a najstabilnejší spôsob ako vyriešiť vnútorný konflikt záujmov a zaistiť bezpečnosť dodávok. Z tohto dôvodu Európsky parlament vo svojej rezolúcii o vyhliadkach vnútorného trhu s plynom a elektrickou energiou prijatej 10. júla 2007 označil oddelenie vlastníctva na úrovni prepravy za najefektívnejší nástroj na podporu investícií do infraštruktúry nediskriminačným spôsobom, spravodlivého prístupu k sieti pre nové spoločnosti na trhu a transparentnosti na trhu. Od členských štátov by sa preto malo požadovať zabezpečenie toho, aby žiadna osoba alebo osoby nemali právo vykonávať kontrolu nad ťažobným alebo dodávateľským podnikom, vrátane kontroly prostredníctvom práva minoritných akcionárov blokovat' rozhodnutia strategického významu, ako sú investície, a zároveň mali akýkoľvek záujem týkajúci sa prevádzkovateľa prepravnej sústavy alebo prepravnej sústavy alebo si na ne uplatňovali akékoľvek právo. A naopak, kontrola nad prevádzkovateľom prepravnej sústavy by mala vylučovať možnosť mať akýkoľvek záujem týkajúci sa dodávateľského podniku alebo si naň uplatňovať akékoľvek právo.

a stabilnejší spôsob ako vyriešiť vnútorný konflikt záujmov a zaistiť bezpečnosť dodávok. Z tohto dôvodu Európsky parlament vo svojej rezolúcii o vyhliadkach vnútorného trhu s plynom a elektrickou energiou prijatej 10. júla 2007 označil oddelenie vlastníctva na úrovni prepravy za najefektívnejší nástroj na podporu investícií do infraštruktúry nediskriminačným spôsobom, spravodlivého prístupu k sieti pre nové spoločnosti na trhu a transparentnosti na trhu. Od členských štátov by sa preto malo požadovať zabezpečenie toho, aby žiadna osoba alebo osoby nemali právo vykonávať kontrolu nad ťažobným alebo dodávateľským podnikom, vrátane kontroly prostredníctvom práva minoritných akcionárov blokovat' rozhodnutia strategického významu, ako sú investície, a zároveň mali akýkoľvek záujem týkajúci sa prevádzkovateľa prepravnej sústavy alebo prepravnej sústavy alebo si na ne uplatňovali akékoľvek právo. A naopak, kontrola nad prevádzkovateľom prepravnej sústavy by mala vylučovať možnosť mať akýkoľvek záujem týkajúci sa dodávateľského podniku alebo si naň uplatňovať akékoľvek právo.

Or. de

Odôvodnenie

Nie je správne, aby najefektívnejším a najrýchlejším spôsobom ako zaistiť bezpečnosť dodávok bolo oddelené vlastníctvo. Bezpečnosť dodávok závisí od podstatne širšej škály podmienok, napríklad od správnej miery regulácie. Aj po oddelení vlastníctva zostáva sústava prirodzeným monopolom, ktorý sa musí regulovať.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 2 ODÔVODNENIE 11

(11) Ak je podnik, ktorý vlastní prepravnú sústavu, súčasťou vertikálne integrovaného podniku, členské štáty by mali mať

(11) Ak je podnik, ktorý vlastní prepravnú sústavu, súčasťou vertikálne integrovaného podniku, členské štáty by mali mať

možnosť vybrať si medzi oddelením vlastníctva a, **formou výnimky**, zriadením prevádzkovateľov sústavy, ktorí sú nezávislí od záujmov dodávky a ťažby. Je potrebné zabezpečiť úplnú efektívnosť riešenia spojeného s nezávislým prevádzkovateľom sústavy prostredníctvom dodatočných osobitných pravidiel. S cieľom v plnej miere ochrániť záujem akcionárov vertikálne integrovaných spoločností by mali mať členské štáty takisto možnosť vybrať si, či implementovať oddelenie vlastníctva priamo zbavením majetku alebo rozdelením akcií integrovanej spoločnosti do akcií sieťovej spoločnosti a akcií zostávajúcich dodávateľských a ťažobných podnikov za predpokladu, že sa dodržia požiadavky vyplývajúce z oddelenia vlastníctva.

možnosť vybrať si medzi oddelením vlastníctva a zriadením prevádzkovateľov sústavy, ktorí sú nezávislí od záujmov dodávky a ťažby. Je potrebné zabezpečiť úplnú efektívnosť riešenia spojeného s nezávislým prevádzkovateľom sústavy prostredníctvom dodatočných osobitných pravidiel. S cieľom v plnej miere ochrániť záujem akcionárov vertikálne integrovaných spoločností by mali mať členské štáty takisto možnosť vybrať si, či implementovať oddelenie vlastníctva priamo zbavením majetku alebo rozdelením akcií integrovanej spoločnosti do akcií sieťovej spoločnosti a akcií zostávajúcich dodávateľských a ťažobných podnikov za predpokladu, že sa dodržia požiadavky vyplývajúce z oddelenia vlastníctva.

Or. de

Odôvodnenie

Zriadenie nezávislých prevádzkovateľov sústavy by malo byť rovnocennou možnosťou.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3 ODÔVODNENIE 32

(32) Pokiaľ ide o smernicu 2003/55/ES, právomoci by sa mali preniesť na Komisiu, najmä s cieľom prijať usmernenia potrebné na zabezpečenie minimálneho stupňa harmonizácie požadovanej na dosiahnutie cieľa tejto smernice. Keďže tieto opatrenia majú všeobecnú pôsobnosť a sú určené na doplnenie smernice 2003/55/ES pridaním nových nepodstatných prvkov, musia sa prijať v súlade s regulačným postupom s kontrolu stanoveným v článku 5a rozhodnutia 1999/468/ES.

(32) Pokiaľ ide o smernicu 2003/55/ES, právomoci by sa mali preniesť na Komisiu, najmä s cieľom **v obmedzenej miere** prijať usmernenia potrebné na zabezpečenie minimálneho stupňa harmonizácie požadovanej na dosiahnutie cieľa tejto smernice. Keďže tieto opatrenia majú všeobecnú pôsobnosť a sú určené na doplnenie smernice 2003/55/ES pridaním nových nepodstatných prvkov, musia sa prijať v súlade s regulačným postupom s kontrolu stanoveným v článku 5a rozhodnutia 1999/468/ES.

Or. de

Odôvodnenie

Postačí, ak bude Komisia v tejto súvislosti prijímať jasne vymedzené usmernenia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4

ČLÁNOK 1 – ODSEK 2

Článok 3 – odsek 7 (smernica 2003/55/ES)

(2) Do článku 3 sa dopĺňa tento odsek 7: *vypúšťa sa*

„7. Komisia môže prijať usmernenia na implementáciu tohto článku. Toto opatrenie určené na zmenu a doplnenie nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijme v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 30 ods. 3.“

Or. de

Odôvodnenie

Povinnosti verejného záujmu už reguluje v súčasnosti platná smernica. Usmernenia Komisie v tomto smere nie sú potrebné.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 5

ČLÁNOK 1 – ODSEK 8

Článok 9a – odsek 3 (smernica 2003/55/ES)

3. Komisia môže prijať usmernenia na zabezpečenie úplného a efektívneho *vypúšťa sa*

dodržiavania odseku 2 tohto článku zo strany vlastníka prepravnej sústavy a prevádzkovateľa zásobníka. Toto opatrenie určené na zmenu a doplnenie nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijme v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 30 ods. 3.“

Or. de

Odôvodnenie

V tejto súvislosti nie je primerané, aby Komisia prijímala usmernenia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 6
ČLÁNOK 1 – ODSEK 10
Článok 13 – odsek 4 (smernica 2003/55/ES)

4. Komisia môže prijať usmernenia na zabezpečenie toho, aby prevádzkovateľ distribučnej sústavy úplne a efektívne dodržiaval odsek 2, pokiaľ ide o úplnú nezávislosť prevádzkovateľa distribučnej sústavy, aby nedošlo k diskriminácii a aby sa pri dodávateľskej činnosti vertikálne integrovaného podniku nemohli získať nespravodlivé výhody z jeho vertikálnej integrácie. Toto opatrenie určené na zmenu a doplnenie nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijme v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 30 ods. 3.“

vypúšťa sa

Or. de

Odôvodnenie

Prijímanie usmernení v takomto rozsahu tu nie je primerané.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 7
ČLÁNOK 1 – ODSEK 13
Článok 22 – odsek 5 – pododsek 1 (smernica 2003/55/ES)

5. V lehote dvoch mesiacov po prijatí oznámenia môže Komisia prijať rozhodnutie, ktorým regulačný orgán požiada o zmenu a doplnenie alebo odvolanie rozhodnutia o udelení výnimky. Táto lehota začína plynúť dňom po dni prijatia oznámenia. Lehota dvoch mesiacov sa môže predĺžiť o ďalšie dva mesiace, ak Komisia požaduje dodatočné informácie. Táto lehota začína plynúť dňom prijatia kompletných dodatočných informácií. Dvojmesačná lehota sa môže predĺžiť aj so súhlasom Komisie a regulačného orgánu. Oznámenie sa považuje za odvolané, ak

5. V lehote dvoch mesiacov po prijatí oznámenia môže Komisia **so zreteľom na pravidlá hospodárskej súťaže** prijať rozhodnutie, ktorým regulačný orgán požiada o zmenu a doplnenie alebo odvolanie rozhodnutia o udelení výnimky. Táto lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po prijatí oznámenia. Lehota dvoch mesiacov sa môže predĺžiť o ďalšie dva mesiace, ak Komisia potrebuje získať dodatočné informácie. Táto lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po prijatí úplných dodatočných informácií. Dvojmesačná lehota sa môže predĺžiť aj so

požadované informácie neboli poskytnuté v lehote uvedenej v žiadosti, pokiaľ sa pred uplynutím tejto lehoty táto lehota so súhlasom Komisie a regulačného orgánu nepredĺži, alebo ak regulačný orgán v náležite odôvodnenom vyhlásení neinformuje Komisiu o tom, že oznámenie považuje za úplné.

súhlasom Komisie a regulačného orgánu. Oznámenie sa považuje za odvolané, ak požadované informácie neboli poskytnuté v lehote uvedenej v žiadosti, pokiaľ sa pred uplynutím tejto lehoty táto lehota so súhlasom Komisie a regulačného orgánu nepredĺži, alebo ak regulačný orgán v náležite odôvodnenom vyhlásení neinformuje Komisiu o tom, že oznámenie považuje za úplné.

Or. de

Odôvodnenie

Na tomto mieste by malo byť úlohou agentúry ACER, nie Komisie, aby povolovala výnimky. Komisia by mala byť zapojená iba do prijímania rozhodnutí, ktoré sa týkajú hospodárskej súťaže.